

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	100 Lei
Pe jumătate de an	50 „
Pe un pătrar de an	25 „
Un număr	2 Lei.
Pentru străinătate pe un an	150 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 3932. B. ex. 1924.

Prea On. Domni Protopresbiteri Onorată Preoțime Parohială

În conformitate cu decisiunea Ministerului Sănătăți și Ocrotirilor Sociale cu nr. 19750/924, cu începere dela 1 Septembrie 1924, autorizările apelurilor la contribuția benevolă a publicului în scopul construirii, amenajărilor sau reparațiilor de biserici sau așezăminte bisericesti, se vor da de mitropolii și episcopii, în condițiunile și după-normele prevăzute în instrucțiunile din mai jos.

Ceea ce facem cunoscut P. On. Domni Protopresbiteri și On. Preoțimi parohiale.

Caransebeș, din șed. cons. ținută în 19 Ianuarie 1925.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Instrucțiuni

privitoare la autorizarea condicelor-pantahuze pentru biserici.

I. — În conformitate cu decisiunea ministerială No. 19.750, autorizarea condicelor-pantahuze pentru biserici se va da, dela 1 Septembrie 1924, de către Mitropolii și Episcopii.

II. — Aceste autorizări se vor mărgini numai în scopul construirii reparațiilor sau amenajărilor de biserici sau așezăminte strict bisericesti.

III. — Pe cât posibil, aceste autorizări vor fi date numai pentru cuprinsul unui județ și numai în cazurile bine apreciate de Mitropolii sau Episcopii, când e vorba de lucrări mai însemnate, care cer fonduri mai mari, ele

se vor extinde și în alte județe din cuprinsul eparhiei respective, în nici un caz însă în altă eparhie.

IV. — Termenul de colectare nu poate fi mai mare de un an, cu drept de prelungire pe încă un an.

V. — Mitropolii și Episcopii nu pot autoriza decât condicii pantahuze cu chitanțe à souche având prețul imprimat pe ele, — (Vezi modelul anexat) în nici un caz liste de subscripție, carnete cărămizi etc., acestea se vor autoriza de organele prevăzute de lege.

VI. — Condicele-pantahuze vor purta un număr de ordine dat de Mitropolia sau Episcopia, care a eliberat autorizarea și tot odată vor fi înscrise într-un registru special de control, în care se vor trece următoarele mențiuni:

1. Numărul de ordine dat condicii.
 2. Numele parohiei sau comitetului, care a obținut autorizarea de colectare, cu comuna și județul, unde sunt situate.
 3. Numele și pronumele purtătorului condicii cu domiciliul și calitatea sa.
 4. Teritoriul, pentru care s'a dat autorizarea (comuna, județul sau județele, în care se va face colectarea).
 5. Scopul, pentru care se face colectarea (construcțiune, reparațiune sau amenajare de biserică sau așezământ bisericesc).
 6. Termenul, pentru care s'a dat autorizarea sau ziua când expiră.
- În caz de prelungire de termen condica va fi înscrisă din nou.

7. O rubrică specială va fi rezervată pentru înscrierea rezultatului bănesc după terminarea colectării.

VII. — Pe prima pagină a fiecărei condicii se va înscrie, în afară de mențiunile cerute la punctul VI, și semnamentele pentru stabilirea identității purtătorului. Se va atașa și fotografia purtătorului, vizată de autoritatea administrativă sau polițienească a localității, unde acesta își are domiciliul.

VIII. — Mitropolii și Episcopii sunt obligate, c lunar să înainteze un tablou de toate autorizările eliberate în cursul unei luni expirate. Tabloul va cuprinde aceleași mențiuni ca și la punctul VI, afară de rezultatul

bănesc, care se va comunica ulterior direct Ministerului, după cum se arată la punctul X.

IX. — Purătorii condicilor sunt obligați, ca înainte de a începe colectarea într'un județ sau comună, să se prezinte la autoritatea administrativă sau polițienească respectivă (în orașe prefecturilor de poliție sau polițiilor, în județe și comunele rurale prefecturii de județ și șefilor posturilor de jandarmi respectivi).

Aceștia sunt îndatorați, ca după ce stabilesc identitatea purtătorului condicei, să vizeze condica.

X. — Rezultatele bănești ale colectărilor făcute prin condicile de pantahuze se vor constata prin procese-verbale, încheiate de Prefectura județului, în care se află parohia sau comitetul autorizat a colecta, de către protoierul județului, ca delegat al Mitropoliei sau Episcopiei și delegatul Asistenței Sociale.

Procesele-verbale vor cuprinde toate mențiunile cerute la punctul VI.

Un exemplar din aceste procese-verbale se va înainta Mitropoliei sau Episcopiei, care a eliberat autorizarea, spre a-l trece în rubrica respectivă din registrul de control. Un al doilea exemplar se va înainta Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Direcția generală a asistenței sociale, iar un al treilea se va păstra în arhiva parohiei sau comitetului autorizat.

XI. — Mitropolii și Episcopii vor observa și aprecia, ca numărul condicilor, ce autoriză, să nu fie prea mare și să nu întrecă puterea de colectare benevolă în scopurile urmărite.

Ministrul Sănătății și Ocrotirilor Sociale

(ss) N. N. SAVEANU

Model de condică pantahuză

No. 1.

Pentru
bisericii din comuna.....
Județul.....
Lei.....

No. 2.

Pentru
bisericii din comuna.....
Județul.....
Lei.....

No. 3.

Pentru
bisericii din comuna.....
Județul.....
Lei.....

No. 1.

Pentru
bisericii din comuna.....
Județul.....
Lei.....

No. 2.

Pentru
bisericii din comuna.....
Județul.....
Lei.....

No. 3.

Pentru
bisericii din comuna.....
Județul.....
Lei.....

Nr. 5435 B. 1925.

Prea On. Domni Protopresbiteri, Onorată preoțime parohială,

Ministerul Cultelor și Artelor, cu adresa sa cu Nr. 63170 din 22 Decembrie 1924, ne trimite ordinul circular cu Nr. 105515/924, dat de către Ministerul de Interne în înțelegere cu Ministerul Cultelor și Artelor în privința predicatorilor ambulanți ai sectelor religioase, care ordin este de următorul cuprins:

„În timpul din urmă am constatat, că predicatori ambulanți, aparținând diferitelor secte religioase, cutreeră satele de pe întreg cuprinsul țării și în adunări chiar în timpul nopți în case particulare, împiedcând în mod serios executarea legii pentru controlul străinilor și făcând aproape imposibil, ca organele în drept să exercite controlul reclamat de siguranța statului.

„Mai mult, avem informațiuni, că acești predicatori ambulanți se folosesc în propaganda lor de îndreptarea calendarului ortodox, pentru a face agitații împotriva bisericii ortodoxe și a tulbura liniștea credincioșilor.

„Pentru a evita pe viitor asemenea acte, nepotrivite cu libertatea cultului și dăunătoare atât statului, cât și bisericii, precum și liniștei cetățenilor, vă rugăm, să binevoiți a dispune, ca organele administrative polițienești și de siguranță să oprească necondiționat pe predicatorii sectelor religioase a mai merge din comună în comună în scop de propagandă, urmând ca fiecare predicator să-și mărginescă activitatea în comuna, unde locuiește.“

Prea On. Domni Protopresbiteri și Onorata Preoțime parohială va aduce la cunoștința Consistorului diecezan toate cazurile de neexecutare a acestui ordin din partea sectanților.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 19 Ianuarie 1925.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 997. B. ex. 1925.

Concurs.

Fiind vacant un post de profesor de teologie la Institutul nostru teologic diecezan, se publică concurs pentru îndeplinirea lui, cu ter-

min de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană.“

Beneficiul împreună cu acest post este cel ce se va încuviința din partea Ministerului Cultelor și Artelor și care de prezent este: salar de bază 2200 Lei lunar plus accesoriile.

Reflectanții la acest post, având doctoratul în teologie, își vor înainta cererile Consistorului diecezan, alăturând următoarele acte doveditoare:

1. Extras de botez;
2. Certificat de maturitate dela liceu și studii universitare;
3. Certificat despre serviciile anterioare, dela terminarea studiilor universitare incoaci.

Caransebeș, din ședința ținută la 7. Martie 1925.

2—3

Consistorul eparhial ort. rom.

Preotul și adevărul.

De : Diaconul Gh. Comșa
doctor în teologie și drept.

Nici odată n'a fost mai simțită, ca astăzi, nevoia de a spune adevărul. Lumea de azi și-a pus nădejdea în minciună, cum zicea odinioară proorocul Isaia despre neamul Efraimiților (c. 28 v. 15). Firește, dacă nu am recunoaște aceasta despre lumea de azi, am veni noi cei dintâi în contradicere cu munca, cu apostolatul nostru. Doar' acest apostolat nici odată n'a fost mai desatmat în apoteozarea virtuților.

Este o cerință de tact pastoral, să lauzi virtuțile creștinești, cari se văd. Este însă și o datorie, să mustri faptele necreștinești. Acestea nu sunt în mod suficient combătute azi. Nu avem curajul necesar, să spunem lumii de azi, că așa nu mai merge. Am uitat pare că de glasul proorocilor, cari au fost persecutați pentru adevăr. Cine își mai aduce des aminte de proorocul Mihea, care pentru adevăr a ajuns în temniță, unde a gustat pâinea și apa năcazului?? Acest prooroc n'a fost pe placul lui Ahab și n'a aprobat părerea celor patrusute de prooroci mincinoși, cari se linguseau pe lângă împăratul Ahab (III. Imp. c. 22).

Adevărul nu cunoaște linguire! Cine poate spune, că linguirea nu este tovarășa minciunei?

Dar cine este oare „tatăl“ minciunei? Diavolul. Nu un oare care om ne spune acesta, ci însuș Fiul lui Dumnezeu (Ioan 8. v. 44). Ei

bine, vestitorii Cuvântului divin din toate timpurile s'au păzit ca de foc a servi „tatălui“ minciunei. Pentru adevăr s'a tăiat capul lui Ioan Botezătorul, pentru adevăr a fost ucis cu pietre mucenicul Ștefan, pentru adevăr au fost bătuți apostolii (Fapte 5 v. 40). Bătați, ocări și temnițe au primit ca răsplată, cei ce au propovăduit adevărul!!! Nu găsec în Sf. Scriptură un loc mai frumos ca și în cartea Înțelepciunii lui Isus fiul Sirah, unde citim: „Până la moarte te luptă pentru adevăr și Domnul Dumnezeu se va lupta pentru tine“ (c. 4 v. 33). Lumea poate să aibe părerea, că preotul nu-și face datoria, numai când preotul se tocmeste cu aparențele. Să ne ferim ca de foc de aparențele înșelătoare. Se poate părea cuiva, că mințim pentru Domnul, dar tot Domnul zice, că fericiți suntem, când vom fi ocăriți mințind pentru Dânsul. Mare este adevărul acesta. Meditația profundă va fecunda activitatea preotului

În Christos să rămănem. Ideea aceasta să străbată toată ființa noastră, căci zis-a: „Eu sunt calea adevărul, și vieața“. Altfel adevărul nu există. Dacă ne vom abate dela Domnul, rătăcim și ducem în rătăcire turma, ce ni-s'a încredințat. Adevărul să-l iubim (Zah. 8 v. 19), căci adevărul este întru Iisus. A ne târgui, a ascunde adevărul, înseamnă a lăsa să plece dintre noi duhul de vieață creștină, precum ar lăsa cineva pe toți ai săi în întunec ducând, cu dânsul luminarea. Nu vă puneți, fraților preoți, în fața luminei lui Christos, care trebuie să lumineze tuturor.

A stării pe lângă adevăr nu înseamnă însă, ca să nu eviți persecuția în caz de primejdie, dar această nu este o desertare dela adevăr. Desertare se comite, numai când se face tovarășie cu minciuna. Mântuitorul ne învață: „Și oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre“ (Mat. 10 14). Iacob a fugit de mânia fratelui său Esau, Moisi a evitat moartea ce i-o pregătise Faraon, David a fugit de mânia lui Saul, proorocul Ilie a evitat furia Izabelei. Și ce să zicem de marele apostol Pavel, care fu lăsat într'o coșniță peste zid, iar apoi frații l-au trimis în Tars, ca să scape de furia Iudeilor?? Din toate acestea se desprinde un adevăr plin de învățătură. **Oamenii cei bineplăcuți lui Dumnezeu, nici odată**

nu s'au tocmît cu minciuna, nici odată nu au alimentat această buruiănă otrăvitoare, au avut bărbăția convingerilor!!

Nu-i vorbă, au oamenii de azi convingeri, dar ce folos, dacă ei nu-și fac cursul în lume? Ce folos, că opaițul are ce-i trebu, dar stă neaprinș? Cel ce iubește primejdia, va cădea în aceea primejdie, zice Isus Sirah (3 v. 27). Inșă a fugi de primejdia, ce credem, că o aduce viața păcătoasă și mincinoasă de azi, este o adevărată fugă din fața datoriei. Cu nimic nu se poate justifica o asemenea atitudine. Nu este primejduită viața slujitorului altarului. Și astfel toți trebuie să iasă din rezerva, ce și-au impus-o eventual în fața minciunilor convenționale din zilele noastre. Tăria convingerilor nu se poate clătina, dacă convingerile sunt creștine. Dacă am vedea, că fugind pentru persecuții din mijlocul turmei, ne-am scăpa viața, dar turma ar fi expusă la răpirea lupilor, ar trebui să rămânem la datorie. Căci zice Domnul: „Cel ce și-a pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla pe el“ (Mat. 10 v. 39). Dacă turma nu este expusă, ci numai noi, atunci fuga este admisibilă!

Avem în față două cazuri. Întrebarea este: cine este expus, numai noi, păstorii, sau și turma? Răspunsul poate fi diferit, dar un singur răspuns corect se poate da: atât păstorii cât și turma sunt expuși. Urmează deci, să nu fugim de turmă, zăgăzuind adevărului și acoperind minciuna. Cu steagul adevărului în mână să mergem spre biruință!

Din comuna Berecuța.

Crâmpie din trecut și din prezent.

Ieșind din Gătaia—spre apus de soare—se vede o mică păduriță, a cărei arbori țin ascunsă o comună micuță, curat românească; aceasta e comuna Berecuța.

Locuitorii acestei comune—286 la număr—până la 10 Iulie 1903 erau socotiți de credincioși ai Sf. Mănăstiri sârbești din comuna mixtă Mănăstirea—Sf. George. Alipirea lor la Sf. Mănăstire era motivată, căci erau privilegiați atât din partea Consistorului sârbesc, cât și din partea călugărilor. Serviciul divin la Sf. Mănăstire era, alternativ, românesc și sârbesc. Instrucțiunea în școala comună, pentru copiii Românilor se făcea în limba română, iar pentru Sârbi în cea sârbească.

Această bună înțelegere a durat însă numai până în anul 1902, când prin un decis al Consistorului din Timișoara se revoacă Românilor dreptul de a se instrui copiii lor în limba maternă, sub cuvânt că școala este sârbească și ca atare instrucțiunea are se facă numai în limba sârbească. În urma acestei dispoziții Berecuțenii, ne mai având încredere în călugării sârbești, trec hotarul comunei lor și se îndreaptă spre preotul român Ioan Mărgineanțiu din satul vecin Bîrda, cerându-i sfatul părintesc și sprijinul întru apărarea limbei lor strămoșești și alipirea lor la parochia dânsului.

Preotul I. Mărgineanțiu, văzând nobila dorință a Românilor orfani de păstor sufletesc și lipsiți de dreptul de a-și crește copiii în limba părinților lor, numai decât roagă autoritățile sale superioare, ca să-i primească sub scutul bisericii ortodoxe române.

Înalta rezoluțiune a Ven. Consistor diecezan din Caransebeș n'a întârziat, căci cu data de 10 Iulie 1903 Nr. 1621 B. fericitul Episcop N. Pópea îi primește în sânul bisericii ort. române și-i afiliează parohiei matre din Bîrda.

Nu peste mult timp sosește și decretul cu nr. 3405 Șc. din 15 Septemvrie 1903, aducând numirea dlui George Uzonescu de învățător, care într'o odaie închiriată și începe instrucțiunea elevilor români, scoși afară din școala Mănăstirei.

Prin această despărțire văzându-și călugării sârbești periclitată și averea Sf. Mănăstiri, nu s'au sfiit a cere ajutorul administrației ungurești. Pretura din Deta, cu decisul său cu nr. 4749 ex. 1903, interzice părintelui I. Mărgineanțiu de a funcționa în numita comună, amenințându-l cu amendă în bani și închisoare, dacă ar mai cuteza să îndeplinească orice serviciu pentru Români din Berecuța.

Acest decis însă nu era de ajuns, căci dl. „fibirău“, în buzunar cu un alt „határozat“ și însoțit de 7 jandarmi, a venit în persoană să scoată afară din comună și pe învățătorul român.

Cu pumnii încheștați de durere credincioșii noștri tăceau și oftau, căci puterii nu se puteau opune. Au căutat însă remedii de drept la toate forurile administrative și bisericesti, până ce subprefectul jud. Timiș a anulat faimoasele decisiuni ale fibirăului, declarând de validă trecerea Românilor din Berecuța la biserica străbună.

Aveau acum și Berecuțenii un drept căștigat, dar' șicanările nici după aceasta n'au încetat. Ei însă n'au descurajat, ci cu zel îndoit au căutat să se întărească în iubirea de neam și limba lor. N'au cruțat nici o jertfă și cu mari sacrificii și-au ridicat în a. 1904 o școală împreună cu cei câțiva frați ai lor din comuna Mănăstirea.

Prin făurirea României Mari s'a încheiat și istoria sbuciumării și a suferințelor lor. Soarele dreptății a răsărit și pentru această comună ne-luată în seamă și lacrimile de suferință ale credincioșilor se prefac în lacrimi de bucurie.

Mai marii vieții noastre publice își îndreaptă privirile și spre comuna Berecuța, dându-i ajutoare, ca să-și ridice și ea un altar credinței și un focar de lumină, adică Biserica și școală.

La 6 Octomvrie 1924 țărănimea îndreptățită a fost pusă în posesiunea pământurilor ce le-a primit prin reforma agrară.

Și tot în această zi—în prezența dlui ministru Al. Constantinescu și a mai multor oaspeți înalți — P. O. D. protopresbiter Ioan Gheția al Buziașului a sfințit locul, unde s'a pus temeliala prima biserică și școală din această comună.

Lucrul s'a continuat, zidurile mereu s'au ridicat, iar credința Berecuțenilor în învățăturile mântuitoare ale sf. noastre biserici cu atât mai vărtos s'a întărit. S'a întărit, și la sărbătoarea Bunevestiri din a. c. au văzut strălucind pe turnul bisericii lor sf. cruce — semnul învingerii, simbolul tăriei creștinismului— vestind, că credința celor 286 suflete dreptmăritoare a biruit.

Actul sfințirii crucei așezate pe turnul bisericii s'a săvârșit iarăși de cătră P. O. D. protopresbiter I. Gheția, asistat fiind de păr. I. Mărgineanțiu din Birda, harnicul păstor sufletesc al Berecuțenilor, și de preoții N. Câlnicean din Butin și T. Mărgineanțiu din Opațița. Răspunsurile le-a dat corul din Opațița de nou organizat sub conducerea apreciatului țaran Iosif Cipu din Varădia. N'a lipsit dela această sărbătoare nici fiul acestui ținut, deputatul Patrachie Rămneanțiu. Iar primpretorul plasei Deta, Dl. Valeriu Boleanțu, unul dintre acei puțini funcționari administrativi, care ține la prestigiul bisericii și care își are partea leului la zidirea acestei biserici, bolnav a grăbit să fie și el părtaș la bucuria Berecuțenilor.

Nu peste mult va sosi timpul, când cele două focare, ridicate față'n față în mijlocul comunei, se vor preda destinațiunii lor;—nă peste mult va sosi ziua sfântă, mare, când în lăcașul dumnezeesc din Berecuța se va vesti credința adevărată, care va face să înțeleagă pe frații din Mănăstirea rămași încă înstrăinați de legea străbună, că ea și numai ea a făcut această minune.

Și atunci, sunt convins, că credincioșii acestui lăcaș dumnezeesc, pe lângă istoria suferințelor și a sbuciumării lor, vor înscrie în cartea vieții cu semne ce nu se vor șterge, prin psalmi de recunoștință, ajutorul înaltului guvern, sprijinul autorităților administrative și staturile înțelepte ale conducătorilor lor bisericesti, înălțând rugăciuni pline de căldura dragostei pentru toți binefăcătorii lor și aducând mulțumită Celui de sus pentru darul revărsat asupra lor. Pr. Tiberiu

Ș T I R I

Personale. P. S. Sa Arhiereul nostru Filaret s'a reîntors Joi dimineața dela București, unde a luat parte la desbaterile Senatului.

M. Sa Regele—fiindu-i organismul slăbit în urma operațiunii, la care a fost supus acum o lună de zile — suferă de flebită acută. În zilele din urmă starea M. Sale s'a ameliorat simțitor.

Un sentiment de iubire ne străbate pentru Suveranul, care a îmbrățișat toate idealurile popoului său, a cărui voință o întrupează și a cărui putere o simbolizează și personifică.

Păzește-ni-l, Doamne, și înzilește-l cu ani de vigoare deplină!

Hirotoniri. Sâmbătă, în 4 Aprilie a. c., P. S. Sa Episcopul diecezan Iosif a binevoit a hirotoni întru diacon pe cand. de preoție Valeriu Suru, numit capelan ad. personam în Valișoara.

Duminecă, în 5 Aprilie a. c., P. S. Sa a binevoit a-l hirotoni întru presbiter, iar pe cand. de preoție Dimitrie Botău, ales preot în Sculea, întru diacon.

O lecție de înțelepciune politică. Cetim în ziarul „Cuvântul”: Modul, cum guvernul a alcătuit reforma administrativă, a nemulțumit profund pe Sași. Dovăda am avut-o. A fost discursul ținut de senatorul Polony. Violența de limbaj și mai ales atitudinea, care se desprindea din cuvântarea senatorului sas, au prilejuit acel discurs al d-lui Ionel Brătianu, fixând politica statului român față de minorități, discurs pe care toți oamenii politici l-au încuviințat.

Îndărjiți, fruntașii sași au hotărât să apeleze la Rege.

O delegație a sașilor s'a prezentat zilele trecute la palat. Delegații s'au plâns Suveranului, că guvernul nu respectă drepturile minorităților stabilite prin tratatele de pace.

Surzând, M. Sa Regele Ferdinand a răspuns delegațiunii săsești:

„Și eu sunt minoritar și cu toate acestea n'am a mă văita de nimic în aceasta țară.

Faceți și d-v. ca și mine“.

Reprezentanții Sașilor, uluiți, priveau cu ochi întrebători pe Regele, neștiind, cum să interpreteze cuvintele regale.

Pentru a-i lamuri, Suveranul a adăugat:

„Fiiți și d-v. buni români ca mine și să vedeți, ce bine va veți simți în țara românească“.

Cu aceste cuvinte audiența delegației a luat sfârșit.

Reprezentanții Sașilor coborau gânditori scările palatului regal: primiseră o frumoasă lecție de înțelepciune politică.

O nouă lege școlară. „Monitorul Oficial” dela 8 Martie publică noua lege pentru reînființarea bacalaureatului, prevăzând, că examenul de

încheiere a cursului secundar nu va putea fi dat pe viitor decât în fața unei comisii de stat, care va lucra numai în centrele, unde se găsesc cel puțin 100 de absolvenți ai școalelor secundare. Elevii altor școli vor trebui să se prezinte la examen în aceste centre. Dintre dispozițiile noiei legi mai înțelegem, că pentru ultimele patru clase ale cursului secundar se reintroduc examenele de sfârșit de an, urmând de a se ține între 10 și 20 Iunie, iar în locul „examenului de capacitate“ dela sfârșitul clasei a patra, s'a introdus un examen de admitere în pragul clasei a cincea.

Almanahul Comemorativ al Societății academice „*România Jună*“ din Viena a apărut. Ca formă și cuprins întrece toate așteptările. Costul exemplarului e urcat dela 30 la 60 Lei, căci tiparul s'a scumpit așa, că pe Societate o costă mai mult decât s'a fixat acun trei ani. Abonații pot ridica *Almanahul*, solvind diferența, dela *Dr. Petru Barbu*, dir. teol.

O conferință religioasă la Salonic. S. Sa Patriarhul Constantin a declarat, că el nu va demisiona din demnitatea de patriarh al Constantinopolului, până când nu se va regula definitiv soarta instituției religioase creștine ortodoxe conform intereselor superioare ale bisericii. Se va convoca la Salonic o conferință religioasă în acest scop, înainte de sărbătorile sf. Paști.

Busturile lui Hașdeu și Onoiul Sub președinția d-lui ministru Al. Lapedatu s'a constituit un comitet în scopul de a ridica la Arhivele Statului un bust lui D. Onoiul, fost director general al acestei instituțiuni.

De curând Academia Română a propus acestui comitet, să se însărcineze și cu ridicarea unui bust lui B. P. Hașdeu, marele istoric și filolog, care a fost și el timp de 24 ani director general al Arhivelor.

Primind această propunere, comitetul a fixat, ca cele două busturi să fie așezate în parcul, ce se va amenaja pe locul vînat din fața locului Arhivelor Statului.

Amenajarea acestui parc este de mult proiectată; el va constitui nu numai un cadru demn pentru cele două busturi, dar și o vecinătate estetică pentru localul Arhivelor, un adevărat monument de arhitectură românească.

Un deputat român în Iugoslavia. Ministrul de finanțe Stoiladinovici, obținând la ultimele alegeri două mandate de deputat, unul în Muntenegru și unul în Banat, a renunțat la mandatul din Banat în favoarea candidatului român Dr. Ioan Jian, avocat din Alibunar.

„Nu mai înjurati“. Comitetul central, înființat împotriva întrebuirii cuvintelor obscene și a blestemelor, sub președinția onorifică a Regelui Italiei, a trimis un mesaj italienilor în străinătate, din care, după ce releva, că în afară de Italia trăesc 7 milioane conaționali, îi invită, să combată pretutindeni acest obicei urât, ridicând

prin aceasta prestigiul Italiei în toate țările din lume. Comitetul are încrederea că frații cari trăesc în străinătate, vor da tot ajutorul lor acestei însărcinări, care înterează toate popoarele din lume... De urmaț.

Sfințire de clopote în Petroman. În 25. Martie, praznicul Buneivestiri, s'au sfințit și ridicat în turnul bisericii din Petroman 3 clopote noi, procurate dela turnătorii de clopote „Fiul lui Antoniu Novotny“ din Timișoara, cu prețul de aproape un sfert de milion Lei.

Actul sfințirii l-a săvârșit P. On. D. protopresbiter Augustin Ghilezan, asistat de parohul Vasile Terebențiu și capelanul George Terebențiu, în prezența credincioșilor, cari cu mic cu mare au venit să se bucure de noile podoabe ale bisericii.

La sfta liturgie și la actul sfințirii clopotelor au cântat frumos și înălțător corurile plugarilor din Parța și Petroman.

P. On. D. protopresbiter Augustin Ghilezan ține o cuvântare frumoasă despre originea și însemnătatea clopotelor la manifestările religioase creștinești, iar parohul Vasile Terebențiu, după ce laudă simțul de jertfa al credincioșilor pentru împodobirea lăcașului dumnezeesc, aduce mulțumiri dlui prefect Dr. Iuliu Coste pentru sprijinul dat și mulțumește credincioșilor săi pentru însemnatele daruri benevole în scopul procurării clopotelor, precum și vredniciei episcopului parohiale pentru multele ostăneli și concursul ce i-a dat, rugând pe bunul Dumnezeu să le răsplătească tuturor cu darurile Sale bogate.

Rap.

Bilete de cinci sute Lei. Pe lângă dispozițiunea de a se retrage din circulație biletele de 1 și 2 Lei și a se înlocui cu monedă metalică, Ministerul de Finanțe a hotărât, să retragă din circulație biletele de 500 Lei, care urmează să fie înlocuite cu alte bilete de hârtie de format și desemn diferit. Noile bilete de 500 Lei, sunt în întregime tipărite. În vederea retragerii tuturor biletelor de 1, 2 și 500 Lei, Ministerul de Finanțe va institui o comisiune specială, care va supraveghea înlocuirea.

Mărci poștale noue. M. Sa Regele a aprobat propunerea Societății regale române de geografie, ca Direcțiunea generală P. T. T. să emită un timbru poștal jubilar cu prilejul sărbării jubileului de 50 ani dela întemeierea societății (15 Iunie 1925). Junătate din beneficiile, ce se vor realiza prin vânzarea acestui timbru, au să fie cedate Societății de geografie pentru mărirea fondului de construire a palatului ei. Pe timbre va figura România întregită în frontierele ei actuale, având pe unele efigiile Regelui Ferdinand și a răposatului rege Carol I, ear pe altele acele ale marilor voievozi Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare, împăratul Traian cu ruinele podului dela T-Severin, monumentul dela Adam, Clisi, și data jubileului, 15 Iunie 1925.

Introducerea radiotelefoniiei în România. O știre îmbucurătoare a apărut în zilele trecute prin ziare și anume că radiotelegrafia va fi în fine, după 4 ani, introdusă și la noi în țară.

În străinătate această radiotelefonie a ajuns să fie cel mai eficace și mai simplu mijloc de propagandă culturală, pentru că, cu un aparat care costă 1000—1200 Lei și pe care poate să și-l facuseze ori care comună, fie cât de îndepărtată, pot fi auzite toate conferințele, operile, concertele din oricare oraș din lume.

Bibliografie.

Au apărut:

„*Renașterea*“, revistă de cultură religioasă, apare lunar sub patronajul P. S. Episcop Vartolomeiu a Râmnicului-Noului-Severin.— Anul IV, nr. 3 (Martie 1925). *Craiova*.— Abonament anual: 80 Lei.

„*Revista Teologică*“, organ pentru știința și viața bisericească, apare sub patronajul I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae al Ardealului.— Anul XV, nr. 3 (Martie 1925). *Sibiu*.— Abonament anual: 140 Lei.

„*Luminătorul*“, revista bisericii din Basarabia.— Anul LVIII, nr. 6 (15 Martie 1925). *Chișinău*.— Abonamentul: ?

„*Ramuri-Drun drept*“, revistă literară sub direcția dlui prof. N. Iorga. Anual XIX, nr. 2 (1 Febr. 1925). *Craiova*.— Preț: 15 Lei.—

„*Cosinzeana*“, revistă ilustrată.— Anual IX, nr. 6 (30 Martie 1925). *Cluj*.— Abonament anual: 200 Lei.—

„*Datina*“, revistă artistică literară și socială.— Anul III, nr. 3 (Martie 1925). *T-Severin*.— Abonament anual: 120 Lei.

Anuarul V al liceului de stat „Traian Doda“ din Caransebeș pe a. școl. 1923/24, publicat de dir subst. George Noaghea.

Nr. 95/exec. 1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. în sensul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Timișoara de sub Nr. 652/1924 efectuându-se execuțiunea, la 3 Aprilie 1923, în favorul următorului Emmer și Dr. Brück reprez. prin avocatul Dr. Iosif Horvath contra urmăritului pentru suma de 2945 Lei — bani capital și acces. mișcătoare cuprinse și supracuprinse cari s'au prețuit în 12000 Lei — bani și anume: diferite mobile de prăvălie se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Nr. 1316/1924 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru încasarea pretensiunii de 2945 Lei — bani capital, cu 5% interese din 22 Iunie 1923 și spesele de 1280 Lei 50 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 22-lea Aprilie 1925 la orele 10 a. m.** în comuna Caransebeș la locuința executorului și toți aceia, cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus, în sensul art. de lege LX din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub preț de strigare.

Întrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supracuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat

dreptul de acoperire asupra licitației, în sensul §-lui 120 a legii LX din 1881: se va efectui și în favorul acestora. Caransebeș, la 23-lea Martie 1925.

Mihail Guran
executor jud. reg.

„ASOCIAȚIA CULTURALĂ DIN BĂNAT“

Nr. 10/1925.

Convocare.

Invităm membrii „Asociației culturale din Bănat“ la

Adunarea generală,

ce se va ținea în Caransebeș la 25 Aprilie 1925, orele 12, în sala liceului „Traian Doda“ cu următorul program:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul general al comitetului pe anul 1924/25.
3. Raportul casarului și al bibliotecarului și cenzurarea lor.
4. Modificarea statutelor.
5. Eventuale propuneri.
6. Închiderea adunării.

Caransebeș, din ședința comitetului central, ținută în 14 Februarie 1925.

Dr. Cornel Cornean
președinte.

Iancu Cățuș
secretar.

Imbrăcați-Vă

numai la croitoria

Bugariu & Schill

Caransebeș, Strada Logojului

Atelier modern

pentru confecționarea
hainelor bărbătești. Confec-
ționează reverenzi pentru domnii
preoți și tot felul de haine civile
după cel mai nou fason.

Serviciu p r o m t și real.

Comandele din afară se execută în
timpul cel mai scurt.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și comerț „BANCA BANATULUI“ societate pe acții în Caransebeș, se invită la

a V-a Adunare generală ordinară,

care se va țineă **Mercuri în 15 Aprilie 1925, la 11 ore a. m.** în localul institutului, cu următoarea
ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de control.
3. Prezentarea și aprobarea bilanțului pe anul 1924, distribuirea profitului curat și darea absolutului pentru gestiunea anului 1924.
4. Propuneri în sensul statutelor.

Caransebeș, la 31 Martie 1925.

Consiliul de administrație.

Incheierea socotelilor

la „BANCA BANATULUI“ institut de credit și comerț, societate pe acții în Caransebeș, pe anul de activitate 1924.

ACTIVA**CONTUL BILANȚ****PASIVA**

Casa în numerar	439333	72	Capital societar 1000 acțiuni à Lei 500	500000	—
Portofoliul { cu acoperire ipotecară 3041269.—			Fondul de rezervă 75000.—		
cambilor { cu garanții diverse 1303402.—	4344671	—	Rezerve pentru creanțele dubioase 225000.—		
Imprumuturi în Cont-Curent cu acoperire	2324890	—	Rezervă pentru diverse impozite 50000.—		
Diverși debitori interimari	1900737	10	Rezerve pentru asig. funcționarilor 150000.—	500000	—
Edificiul institutului în piață	—	—	Depuneri spre fructificare	5453068	84
Mobiljar	—	—	Creditori în Cont-Curent și Reescont la B. N. R.	1905565	30
			Depozite de casă	239825	68
			Dividende neridicate	4475	—
			Interese transitoare anticipate pe 1925	202764	—
			Profit curat pro 1924	203933	—
	9009631	82		9009631	82

ȘITE**CONTUL PROFIT ȘI PERDERE****INTRATE**

Interese după credite în Cont-Curent și Reescont	162625	64	Interese:		
Interese după depuneri spre fructificare	364695	70	dela cambii 238153.80		
Impozite după interese de depuneri	14364	79	„imprumuturi în Cont-Curent 156930.—	395083	60
Spese de administrare	128252	93	Venitul chirilor	24300	—
Porto și timbre	3267	50	Comisioane și alte venituri	472416	35
Impozite diverse	14660	39			
Profit curat pro 1924	203933	—			
	891799	95		891799	95

Augustin Muntean m. p.
Director, Expert contabil.

Caransebeș, la 31 Decembrie 1924.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Alexandru Morariu m. p. președinte.

Alexandru Bălaș m. p.

Dr. Dimitrie Cioloca m. p.

Sabin Evițian m. p.

George Frățilă m. p.

Virgil Musta m. p.

Ilie Orzescu m. p.

Ioan Popovici m. p.

Subscrisul Consiliu de control am examinat contul Bilanțului și al Profitului și Perderei cu registrele principale și auxiliare și le-am aflat exacte.

Caransebeș, la 2 Aprilie 1925.

CONSILIUL DE CONTROL:

Dr. Constantin Popasu m. p. președinte
Nicolae Ivanescu m. p.
Dr. Vasile Loichița m. p.
Petru Popovici m. p.
Dimitrie Sgaverdea m. p.
Ioan Șuşoiu m. p.